

'Zo'n gewicht kan alleen op rupsbanden'

Hoe krijg je een plantcombinatie met een leeggewicht van 21 ton netjes over het land? Alleen door gebruik van rupsbanden, volgens bloembollenteler Laurens Maliepaard in Stad aan 't Haringvliet (ZH). Samen met zijn vader dokterde hij een compleet teeltsysteem uit, gebaseerd op rupsen. Daarmee gaan ze het derde jaar in.

De Zuid-Hollandse eilanden tonen zich niet op hun mooist vandaag. Plassen staan op het land en uit de grauwe lucht valt aanhoudend regen. In de loods van Laurens Maliepaard staat de met modder besmeurde plantcombinatie. Ze zijn er na een probleemloze nazomer met het planten van de laatste hectare uitgerend, of liever gezegd: uitgehoosd, met 15 mm neerslag in 10 minuten. Zo binnen in de schuur valt des te meer de enorme omvang van de plantcombinatie. Een New-Holland TM190 vormt het hart, uitgerust met een plantdak en achterop een kopeg, een bandenrol en een plantmachine. Alles van voor tot achter drie meter breed. Als het plantdak en de plantmachine vol met bollen liggen, weegt het totale gevaarte 25 ton.

Ze durfden de combinatie alleen te bouwen in de wetenschap dat fabrikant Westrack hiervoor de trekker rondom op rupsen kon zetten. Dit Nederlandse bedrijf is de enige fabrikant die zowel de achteras als de vooras van rupsstellen kan voorzien. Een secure klus, omdat de overbrengingsverhouding moet blijven kloppen.

Maliepaard: „Zelfs de breedste banden zijn geen optie voor onze combinatie. Met zo'n gewicht moet je al gauw

naar de 2 bar. Dan doe je de grond te veel geweld aan." Nu staat de trekker achter op 90 cm brede rupsen, dezelfde als waar onlangs een vervaet-bietenrooier mee werd uitgerust. Voor ligt een 40 cm brede rups om het rupsstel. Breder kan niet, omdat ze anders teveel weerstand zouden geven bij het sturen.

MINDER INSPORING

In totaal staat er 6 m² rubber in contact met de bodem, waardoor bij volledige belasting de bodemdruk ongeveer 0,4 kg per cm² bedraagt. In theorie is dat te vergelijken met een druk van 0,4 bar. Maar omdat de drukverdeling van een rups nooit optimaal is, zal dat in werkelijkheid wat meer zijn. Toch is die verdeling bij losse rupsstellen al een stuk beter dan bij een star rups-onderstel.

Maliepaard heeft in de ontwerpfase ook gekeken naar de mogelijkheden van een Challenger, maar die is vanwege zijn starre rups afgevalen. „Wanneer je daarmee over een hobbel rijdt, heb je alsnog een hoge piekbelasting op de grond." De rupsen onder de New-Holland kunnen onafhankelijk van elkaar kantelen en de vooras kan bovendien normaal pendelen.

In vergelijking met normale banden is de insporing van rupsen hoe dan ook minder, volgens Maliepaard. „In de winter kun je vaak wel zien aan de hoeveelheid water op het land waar er een wiel heeft

gereden. Bij rupsen niet meer. En tijdens het planten lijkt de trekker haast te drijven. Met je klompen zak je verder de grond in."

Behalve voordelen heeft de rups ook nadelen, zoals de hoge prijs. De complete set onder de trekker kost met 70.000 euro net zoveel als de trekker zelf. Maliepaard is ervan overtuigd dat het netjes omgaan met de bodem hem echter gauw een paar procent extra opbrengst levert. Hoewel moeilijk hard te maken, komen de euro's in dat geval ook snel weer terug.

Manoeu-

vreren met de trekker is ook lastiger dan op banden. Met zoveel contactvlak wil de combinatie nu eenmaal graag rechtdoor. Maliepaard moet wel eens een keer extra steken en het was nodig om de stuercylinders te verzwaren. Even corrigeren met één romppedaal moet met beleid, want de steekas krijgt enorme krachten te verduren.

Een andere beperking is het rijden over de weg. Sneller dan 20 kilometer per uur gaat ten koste van het comfort en de levensduur van de rupsstellen. Dat ziet Maliepaard niet als een groot bezwaar. Het verste perceel ligt weliswaar 10 kilometer van huis, maar hij hoeft er met deze combinatie maar één keer heen. Ook een gering bezwaar vindt hij het extra onderhoud. „Je bent een kwartier per dag met de vetspuit in de weer."

Niet alleen de tot 285 pk opgevoerde TM190 staat op rupsen. De

grond blijft na het planten zo zacht dat een wieltrekker al gauw te ver wegzakt. Daarom wilde Maliepaard voor het koppen van de tulpen graag een trekker op smalle rupsen, en met voldoende bodemvrijheid, zodat hij tussen de ruggen door kan rijden.

KLEINE RUPSEN

Hij heeft onder zijn New Holland TS125A een Amerikaanse steekas laten monteren, waar hij het rupsstel zo aan vast kan zetten. De vooras van de TSA is vertend, waardoor de trekker nu op wielen een spoorbreedte heeft van 225 cm en op rupsen van 300 cm. Dit werkt prima, maar hiermee rijdt Maliepaard liever niet op de weg. Bij transport van de trekker met kopmachine komt de dieplader eraan te pas. Ook de selectiekar staat inmiddels op minirupsjes. Het benzinemotorje drijft de aandrijfas rechtstreeks aan. Zo

kan het selecteren ook onder natte omstandigheden doorgaan. Hoewel de rupsen dus niet zijn aangeschaft om langer op het land te kunnen zijn, is dat wel een bijkomend voordeel.

Maliepaard merkt dat ook grote akkerbouwers belangstelling tonen voor het werken met rupsen. Zeker mensen met vroeger teelten zoals plantuien. Tot nu toe zijn het echter vooral bollentelers en loonwerkers die met rupsen aan de slag gaan. Maliepaard: „Maar wanneer er in de akkerbouw weer wat investeringsruimte komt, denk ik dat we veel meer trekkers op rupsen gaan zien."

EGBERT JONKHEER

Bedrijfsgegevens

Laurens Maliepaard teelt 90 ha tulpen in de omgeving van Stad aan 't Haringvliet. Daarvoor huurt hij land waarvan de zwaarte varieert van 15 tot 25 procent afslibbaar. Een jaar geleden nam hij het bedrijf over van zijn vader Chris, met wie hij zijn passie voor mechanisatie deelt. Samen hebben zij een compleet teeltsysteem bedacht, gebaseerd op ruggenteelt. Om op deze schaal te kunnen werken, planten ze met een drie meter brede combinatie. Deze staat op rupsen om de zware last te kunnen dragen. Ook de trekker met kopmachine en de selectiekar staan op rupsbanden.